

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Földes Ede
könyvkereskedése
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előfi-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők

Kéziratok nem adóznak vissza.

Husvétkor.

Megújodás, feltámadás, tavasz ünnepe: husvét, örömteljes reménységgel fogad téged a magyar nép és ünnepe az ő istenfő szívének minden érzésével. A pompázó tavasz ragyogásának közepette jössz hozzánk, te nagy ünnep, egy keserves hosszú tél után, amely már évtizedek óta nem tapasztalt nyomorúsággal tette magát hosszú időre emlékeztetessé a magyar nép előtt. Feltámadás ünnepe: egy jobb esztendő reményében üdvözlünk téged! . . .

Igy ujjong husvét nagy ünnepe elé az ünnepi hangulat, amely kiemeli a lelket a profán élet zsbivásáros lármájából.

Az idej husvéthoz azonban nemcsak az ünnepi ciklik irójának van szava, hanem a publicistának is, a gazdának, kereskedőnek és iparosnak is. Mert az idej husvétnak nemcsak mint ünnepnek, hanem mint terminusnak is jelentősége van. Végső terminusa a gazdasági pangásnak a munkás-ínségnek, és kezdő terminusa a fellendülésnek és munkabőségnek. A rossz gazdasági viszonyok, melyek husvét előtt voltak, elmúltak; a jó viszonyokat, melyek husvét után jönnek — várjuk.

Es várjuk joggal. Nem egy okunk van rá, hogy bizalommal és reménnyel tekintünk már a legközelebbi jövőbe. Csaknem minden terén a gazdasági életnek a fellendülés színterét észlelhetni. Ezek a színterem nem csak a munkások, nem a muló jelentőségük.

Már a legközelebbi hetekben megkezdik azokat a nagy állami közmuikákat, melyeknek költségét, a beruházási kölcsönt még tavaly szavazta meg a törvényhozás. Országszerte megindul az építkezés, és a sok, sok ezer munkás kéz, mely már fenyegetőleg emelkedett az ég felé, kenyeret adó munkát talál. S megszűnik a nyomor, az inség, ez a legalkalmasabb agitátor, ez a legsötétebb képe a kedvezőtlen gazdasági viszonyok, a pangás által teremtett helyzetnek.

Es az állami építkezések nyomán új erőre kap a magánvállalkozás, mely már évtizedek óta nem volt olyannyira letörve, mint a mult 10—15 hónapban. Az állam által adott hatalmas impulzus semmi esetre sem fogja ebben az irányban eltesztetni a hatását.

Es olesobb lett a pénz egy egész fél százalékkal. Az olesó pénz megkezdí vándorlását a kül- és belföldi pénzintézetek elzárt Wertheim-szekrényeiből és diadalal járja be az ipar és kereskedelem világát. Mint az egészséges vér a testet, oly éltető erővel hatják át a börtönökből a kiszabadult milliók a gazdasági életet.

Eklatáns bizonyítéka még a jóra fordult pénzviszonyoknak Budapest főváros 30 milliós kölcsöne, melyet a polgárság nyújt neki tisztán abban a tudatban, hogy jobban jövedelmez pénze a fővárosnál, mely azt nagyobbára építkezésekbe fekteti, mint a pénzintézeteknél. A 30 milliós polgárkölcsön nemcsak a kedvezőbb gazdasági helyzet eredménye, de annak javulását fokozott mérvben előmozdítja.

Vége fele közeledik a bur háboru, mely amellet, hogy örök dicsősége lesz egy szabadságot szerető népek, nagyban hozzájárult a világpiac deprimálásához. Mert hisz Anglia vezeti a világpiacot s e hatalmas nép e gazdag birodalom erejét minden irányban teljesen igénybe vette a délafrikai háboru. Szűnik a kínai háboru is. Maholnap a hazafelé igyekvő acézhajók egész tömkelege hasítja majd az oceán habjait.

Ez a két nagy háboru, mely egy milliárdnál több pénzt vont el a forgalomtól, immár megszűnt lidércnyomása lenni a tőzsdének és a nemzetközi forgalomnak.

Minden terén javulás: ez a helyzet szignaturája husvét idején.

S hogy ez a javulás állandó legyen, hogy a tavasszal együtt született reményeinket ne tarolja le valami nem várt véletlen nagy fordulat, bizakodjunk abban erősen.

Az a nép, mely feltámadást ünnepe, az a nép tud bizni és kell is bizznia.

Mondottam, ember: küzdj és bizva bizzál.

Hármas szövetség és kereskedelmi szerződés.

A galans Rakovszky István politikai husvétí tojással kedveskedett pártjának; elvtársai azonban aggodalommal óvakodni fognak attól, hogy kiköltsek azt. Mert a t. Haz utolsó ülésében megmutatta Rakovszky, hogy milyen — kacatozásokat tenyész; tehát nem túlságosan kemény ítéletet mondunk fölötte. A másik, általa még súlyosabban vádolt szabadelvű képviselő jelentkezett s rögtön tisztában volt vele mindenki, hogy az eleselméjű Rakovszky igen izéstelenül, de azért igen alaposan is felült a parlament ismert humoristájának és ez a felültetés volt Rakovszky eljárására az egyetlen jogczim. Ezentul ezzel az ügygyel nem foglalkozhatunk többé komoly elmélkedésekben, hanem legjobb esetben csak humorisztikus croquisokban, ha egyáltalán

érdemesnek tartjuk a fáradságra, hogy vele foglalkozzunk, — lévén ama jelenségek, melyek kísérik, immár sokkal fontosabbak, mint maga az ügy.

Es ezzel végre alkalmat és időt nyertünk, hogy egy olyan kérdéssel foglalkozzunk, melyet az egész európai sajtó egy egész hétnél hosszabb ideig szorosan a markában tartott s melyre többnyire pártzsűség szerint, nem pedig a szigoru tárgyalosságához képest adta meg a választ: azzal a bizonyosan jelentőségteljes kérdéssel, vajjon meg fogják-e ujítani a hármas szövetséget, de főképpen az Olaszországgal való szövetséget, ha nem kinálkozik alapos kilátás kereskedelmi szerződés létrejövételére. E kérdés eredetét arra kell visszavezetni, hogy Prinetti, az olasz külügyminisztert, határozott francia-barátnak tartják, és akut lett a kérdés, midőn nyilvánosságra jutott az az interview, melyet Zanardelli olasz miniszterelnök a „New-York Herald“ levelezőjével folytatott. Persze a felhivatalos „Tribuna“ lényegében már megczáfolta ennek az interview-nak a tartalmát, mely erre az ismert mondásra lyukadt ki, hogy „point d'argent, point de Suisses“, vagy a jelen esetben megfelelő magyar fordításban: „Kereskedelmi szövetség nélkül nincs politikai szövetség sem.“

Ha alapjában vesszük a dolgot, erre a czáfolatra nem is lett volna szükség és még oly magas állású személyiségek beszéde is összehasonlíthatatlanul kevesebbet dönt, mintsem a tények beszéde. A tények pedig egyszerűen így állanak: Olaszország a hármas szövetséghez fordult, mert az olasz érdekek Ausztria-Magyarországgal és Németországgal egyesülve, és Angliára támaszkodva, jobban és biztosabban meg vannak ova, mint az elszigeteltségben, vagy a Franciaország kegyelmére való utaltságban, mely politikailag és kereskedelmileg minden tekintet nélkül tultette magát ezeken az érdekeken. Ezt bebizonyította már ennek a már megújított szövetségnek számos évi fennállása, mely szövetség védelme alatt Olaszország elég sok belpolitikai és gazdasági háborut győzött le, a nélkül, hogy egyszersmind külső veszedelmeknek ki lett volna téve. Nos, egyetlen, csak felig-meddig is józanon gondolkozó államférfi sem fogja, aki felelősségének tudatában van, a bizonyos előnyt, melynek birtokában van, elszalasztani, hogy azután bizonytalanságban keresse majd a hasonló előnyt. Az Olaszországgal való szövetség ezenkívül akkor jött létre, mikor majdnem egész Európában a magas védovám uralkodott, tehát kereskedelmi szerződésekről szó sem volt. Csak 1891-ben, tehát Bismarck bukása után

TÁRCZA.

Szabad órák.

(Költemények. Irta Szabolcska Mihály.)

Szabo'cskának ez már a negyedik verskötetete. Tehát csupán ebből a gyűjteményből nem lehet megállapítanunk költészetének jellemző tulajdonságait. De felesleges is, mert ugyanaz ő ma is aki volt pályájára való bevonulásakor, amikor irodalmi életünk atyamesterei irtak számára indulót s a nagyközönség lelkesen tapsolt hozzá: a szeretet költője. Maga mondja (Ajánlás), hogy az Isten küldte muzsa születésekor homloka helyett szívét csókolta meg. Ez okozta, hogy egész éltében a szív vezérelte, hogy nem lett nagy költő, csupán nótázó legény, hogy nem boldogulhat e mi világunkban, hogy — mint mondják — esztét nem tudja használni;

S ezért nem adnám én a szívemet
Semmiért a világon.

Igazán szól itt is. Az egész gyűjteményben több a lemondás, mint a kitartó bizalom, több az árny a fényenél. Ugy érzi, hogy márcziusi hóként elolvad az ember, ha nem talál bele korába. Valami elmélázó hangulat szülöttei még: Távolból, A debreczeni Nagyerdőben, Csaló:ások, Deczemberben, Robotban. Érzi, hogy lelke nincs itthon a mai kicsinyes világban. Mi az oka, hogy ez a bus hangulat újra meg újra erőt vesz rajta? A feleletet megtalálhatjuk a Vallomás és Kis lányunk születésekor cz. remek alkotásaiban. Hát hogy nyu-

godhatnék meg a lélek, ha a Krisztus nevében átkozódik és gyűlölködik a hit, ha a czégeres bün a szüz erényt törekszik mutatni, ha a szegényt, csak azért, mert szegény, lenézik?

En Istenem, én édes Istenem,
A te világod gyönyörű nekem.
— De ha látok nyomorék gyereket,
Ki még, tudom, sohase vétkezett:
Ne haragudj rám, édes Istenem,
Ha szomorúság kél a szívemen!

Ugy hiszi, úgy látja, hogy a mai kor nem hevül ideálokért s ezért aggódva takarja el arcát a kisdédnek, hogy a mai világból semmi se juthasson el hozzá.

Nem szabad mégse azt hinnünk, hogy emberszeretete a sok kedvezőtlen jelenség láttára elveszti bizalmát. Törhetetlen hite, hogy nemesebb időknek is kell jönniök. Valamennyi vallásos tárgyú költemény a bizalom hangján szól, hogy Isten nem hagyhatja el a világot, s különösen a karácsonyi versek nemes érzéseket keltenek. S aztán ott van az egész gyűjtemény egyik legsikerültebb darabja, az Édes Anyánk czimü:

Nem féltém én a világot
Sülyedéstől, elromlástól,
Lesz itt miudig résztvevő szív,
Szeretet, mely másért lángol.

Az örök-szép, az örök-szent
Mindörökké főt ragyognak
S lesznek miudig egész lelkek,
A kik imádkozni fognak!

Lesznek mindig követői
Nagy, vezérlő eszményeknek . . .
Szóval mindig lesz jó ember,
Míg csak édes anyák lesznek!

Emberszeretete nem követelőző, sőt nem is annyira kitartó, hatni kész, mint inkább befogadó, melancholikus. Tevélegessé alakul mégis a családi körben: a jótékonytárgyakat gyakorolja és gyakoroltatja.

Ugyanez a méla borongás szülte hazafias verseit is. Elsiratja a királynét; márczius 15-ét dicsőítve megcsendül a bizalom hangja is ajakán, de nem az öntudatos, tevékeny erő az alapja annak, hanem, mert a jövőben — s mélyeséges kincs ez nekünk embereknek — bizni szokás. De teljesen érthető, hogy nála a remény nem egyszersmind valószerű is. Ha valakinek a politikai életben oly történelmi alak az eszménye, mint Kossuth; ha az agy hideg okoskodása egyrészt, másrészt az érzés elragadó heve a vérbe viszi át a meggyőződést, hogy Petőfi az a szellemóriás, ki az ember és a felsőbb lények között a közepén áll: természetes, hogy a mostani viszonyok között inkább elmereng a multon s ott lát teljes dicsőséget.

Ismétlem: Szabolcska teljesen a régi, a természet fia, a hangulatok embere. A vadrózsának, a fenyvesnek, az erdőnek, a fűzesnek mindig hű barátja. Szeretneket hirdetője, ami csak nagy és nemes szívek tulajdona. Külsőleg is ugyanaz. Nyelve egyszerű tiszta magyar; a magyar versalakokat szereti, mert tán itt tudja a legkönnyebben alkalmazni a természetből vett szép

láttak hozzá a kereskedelmi szerződések létesítéséhez. Ebből pedig az az egyszerű következtetés folyik, hogy ha az a szövetség, mert a politikai szükségesség úgy követelte, kereskedelmi szerződés nélkül is létre jött, ha ugyanaz a politikai szükségesség fenntartja most is, még kereskedelmi szerződés nélkül is, ismét kell hogy létre jöjjön és létre fog jönni.

Törvénykezés.

Elekes Lajos alügyész vádbeszéde.

Elmondta 1901. február 23-án a gyilkosság büntetőével vádolt Zacharie Jakab és Marin Szimion elleni bűnügyben megtartott esküdtzéki főtárgyaláson.

Tekintetes kir. Törvényszék! Melyen tisztelt Esküdt Uraim!

Mintha hatalmas fákat óriási erővel vertek volna össze, ilyen ütések zaja verte fel az estvéli csöndet! mondják a tanúk. Mintha a haragvó égnek cikázó villama sújtotta volna le az óriási termetű Suvajna Niculae lui Gerászimot, ezen hatalmas, orv-támadásból eredő ütések súlya alatt, egy utolsó hang, vagy sóhaj nélkül rogyott össze, lett élettelen tömeggé. Ily hatalmas ütések kapott néhai, oly ütést, hogy a hirtelen védelmére emelt kétszövényű fegyverére esett ütést azt pozdorjává törte oly erős ütések, hogy dacára annak, hogy a fején kalap volt, azért a koponya-csont darabokra tört, belesüllyedt az agy-állományba s hogy szakértő dr. Deutsch szavával éljek, az ütés súlya alatt megrepedt koponyán át kifreccsent az agyveleje!

Igy ütni és élettelen tömeggé összeesve láthatta egy kis gyerek, ki bár néma maradt, de fellevelem nem csal, látta, látnia kellett, mert őt látták a tettesek. Hiszen Zacharie Jakab itt a tömlőczen, bűnös emberek társaságában, hol szabadabban lelegzik a bűnös, ott kifejezést is adott abbéli reményének: „Nem ítélnék el, mert csak egy gyermek látta, annak szava nem képezhet bizonyítékot.“

Gyilkossággal vádolom Esküdt Uraim vádlottakat, hogy előre megfontolt ölési szándékkal, természetesen kigondolva utját állották néhaiak azért, hogy megöljék, s így a tett helyen megbujva, egyszerre két oldalról támadtak meg a mit sem sejtő néhai és előbb vázolt hatalmas nagy erő kifejtése mellett agyonütöttek, oly erővel bántalmazva, aminőt csak két ily tagba szakadt ember fejthet ki!

Ki követhet el gyilkosságot Esküdt Uraim? Indító ok kell arra, mert ok nélkül nem születethet oly bűnös gondolat, hogy a legrettegőbb bűncelekményt elkövesse!

Háromféle indító okot ismerek. Boszút, nyereségvágyból, haszonvágyból elkövetett gyilkosságot és a felbujtás alapján elkövetett gyilkosságot.

Jelen esetben boszúval van dolgunk.

Oly boszúval, mely ha egyszer ily durva lelkületű emberek szívébe rejtőzik, az nem ismer többé sem Istent, sem embert!

Boszú, mely előtt hiába rimámkodik a hitves: „Jakab, Jakab ne menj, ne tedd árvakká gyermekeidet.“

Boszú, mely szüli a gyilkost és terve kivételére társat is keres. Ilyen aljas boszú vezette Zacharie Jakabot, s nyerte meg segítő-társul kebelbarátját és néhai ellen-ségét Marin Szimiont!

hasonlatokat. Előadása nyugodt és eleven s a fordulatosság is ugyanaz, ami a Salzburgi csapszék cz. versét országos hírűvé tette.

Ugyanaz!

Ez a fogalom egy befejezett költői pálya végén természetes. De a Szabolcska költészetének a vizsgálatánál kérhetjük, hogy mi érteke van e fogalomnak. S lehet, hogy sokan nem fogják előnyösnek tartani. Az a baja Szabolcskának, hogy a várakozás irányában túlságzott. Mikor elindult a Parnassus felé (hova el is jutott), második Petőfit s nem tudom kit vettek benne. Nem vették számba a kort, az emberek életviszonyait, senki sem gondolt másra, csak egy dicsőségesen feltűnt csillagra. S akik még mindig a láz első mámorában élnek, tán nem érzik reményük megvalósulását. De ha eszünkkel is részt veszünk a végeredmény megállapításában: úgy Szabolcska költészetét a folytonos fejlődés, emelkedés jeleit mutatja.

Eszméi olyanok, melyek az emberi műve ödesnek a világ kezdetétől mozgatói voltak s lesznek. S a forma, mely az újság erejével ruházta fel az ő szeretetet anyja, családja, hazája s az örökre szonjas ember iránt, a magyar szellem műve s annak természetes életéből fakad. Ezért bizonyosnak vehető, hogy neve nemzeti klasszikusaink névsorába már be van iktatva. A szenvadó szegény, a kisdédét melengető anya, hona vagy szive választottja után vágyó lélek mindig ott fog élni abban az érthetetlen világban, a mi nek neve: lét.

Kristóf György.

Nem képzeletből állítom ezt, Esküdt Uraim, hanem valódi érvekkel támogatom.

Ugyanis 1899. évben néhai Suvajna Niculae nejeinek egyik szemét kiütötte Ursz Jakab, Zaharie Jakab sógora és testi-lelki barátja. Ezen szerencsétlen asszony elveszett szeme feletti bánatában, a bántalom súlyos fájdalma alatt merészelt panaszkodni s úgy ő, mint ferje tanuskodni Ursz Jakab ellen, kit ennek folytán a bíróság 2 évi börtönnel sújtott, most állja büntetését.

Ezen elítélés végtelen fájdalmat okozott Zaharie Jakabnak, hogy azért az asszonyért két évig kell tömlőczen ülnie sógorának, — hiszen fájdalmának itt a tömlőczen bűnös társai között kifejezést is adott: „Végtelenül sajnálom sógoromat, Ursz Jakabot, hogy ezen asszonyért — néhai feleségéért — elítéltek.“

De legjobban jellemzi boszútervét és néhai iránti fektelen haragját az, hogy a gyilkosság előtti vasárnapon azt izente néhaiak, Baloszim Emil mostoha fiától: „Mondd meg apádnak, mit akar velem és sógorom Ursz Jakabbal? ki akar pusztítani a faluból? hamarabb kipszítom én őt az élők sorából.“

Elleuséges indulatát az is fokozta, hogy néhai, mint erdőőr, erdei falopásért feljelentette Zaharie apját és Marin Szimion apját.

Ez az indító ok, mi gyilkossá tette vádlottakat.

Nézzük meg, hogyan mikor s mily körülmények között lett végrehajtvá e gyilkosság?

1900. évi szeptember 30-án délután Zaharie Jakab és Marin Szimion betértek a Suvajna Niculae kocsma-jába, mely a vázrajzban A. betűvel van jelölve, ugyanott volt néhai is, erdőőr-társa Májér Zahariával; ott pálinkáztak.

Egy igen különös eset történt Esküdt Uraim ezen délután ott a kocsmában. Tanúk vallják, a kocsmáros, kocsmarosné s még többen, hogy a kocsmában verekezés készült, néhai, hogy bántódása ne legyen, az ivó melletti szobába vitték, e szoba ajtaját bezárták, hogy oda senki be ne hatolhasson. Ki akart verekedni és kit bántalmazni? Erre tanut nem találtunk Esküdt Uraim. A kocsmában jelen volt számos tanut, amidőn azt kezdtük: „Hát ki akart verekedni, miért kellett ezen övintézkedést néhaiak szemben megtenni? senki sem tudott határozott feleletet adni. Láttuk a tanuknak kétségbeesett vergődését, abbéli kínját, vajjon megmondja-e az igazat, vagy hallgasson, de amikor vádlottakra, e két marcsona alakra felpillantottak, kiknek környezete rettegésben tartja az egész falut: a szó torkukon ragadt.“

Nem vallottak! De kellett-e ide tanu? Nem, hiszen kivethették önk a hallottakból és látottakból, hogy itt a kocsmában forrott a düh, csak külső alakban nem nyert kifejezést. Érzett a kiömlendő vér szaga, s valamint nem lehet tudni a zivatar kitörése előtt, akkor, mikor a terhes felhők tornyosulnak, hol és mely pillanatban tör ki a zivatar, hol és mikor sújt le a haragvó ég villama: éppen úgy nem lehetett tudni, hogy miképp és hol fog kitörni a kocsmában mutatkozó lappangó düh. De sejtettek az ott levők, hogy ebből kemény zivatar lesz, ebből villám fog valakire lecsapni; és ime Esküdt Uraim le is csapott a villám oly kegyetlenül és súlyosan, ahogyan beszédem bevezető részében jeleztem. Az egész kocsmái alattomos és lappangó dühből ki lehet venni, hogy a vádlottaktól eredt és néhaira volt irányozva! hiszen tény az, hogy néhai külön szobába zárták, meghagyta a kocsmárosné Májér Zahariának: „Ügyeljen rá, nehogy baja történjék.“

(Folytatása következik.)

A tengerészpálya és iparos fiatalságunk.

A haditengerészetnek az utolsó időben igen megnövekedvén a szükséglete gépész-altisztekben, valamint gépvezetőkben, iparos fiatalságunk előtt szép ter nyílik meg a tengerész-pályára való belépéssel. A géptanuló-iskolának, továbbá a gépészeti tanfolyamnak az a czelja, hogy gépész-altiszteket és gépvezetőket neveljenek a haditengerészet számára. Ezen iskolák elvégzése által fiatal embereknek szép kilátás nyílik arra, hogy katonai szolgálati kötelezettségük teljesítése mellett, mely alatt különben a hadihajókon érdekes utazásokat is tesznek a föld összes tengerein, alapos kiképzést nyerjenek a gépészeti szakmában, mely őket aztán a tényleges katonai szolgálatból való elbocsátásuk után képesíti arra, hogy mint gépészek, művezetők stb. biztos állásra tegyenek szert. Azok a fiatal emberek pedig, akik szolgálati kötelezettségükön túl a haditengerészetnél kívánnak maradni, 6—10 év után, ebbe beszámítva az előszabott szolgálati időt, nyugdíjképes magasabb rangú altisztek, 8—12 év után pedig vagy törzs altisztek vagy gépvezetők, azaz főhadnagy és századosi rangban álló, de a tisztneknél jobban fizetett tengerészeti hivatalnokok lesznek 2400, illetőleg 3400—4400 korona fizetéssel, lakbér és egyéb pótlékokkal.

A géptanuló-iskolába önként jelentkező 14—16 éves

hat népiskolát végzett ifjak vétetnek fel, kik aztán 3 évi iskolázás után mint gépmatrózok, vagy gépaltisztek soroztatnak be. A gépészeti tanfolyamokba, melyek az illető előképztségéhez képest hat hónapig vagy egy évig tartanak olyanokat osztatnak be, kik már besoroztatásuk előtt mint mechanikusok, lakatosok, kovácok, fémestergályosok, rez- vagy kazánkovácok már dolgoztak, és kézművészeti ügyességüket egy felvételi vizsgálaton bebizonyíthatják. A gépészeti tanfolyamot végettek hasonlóképpen mint gépész-matrózok vagy mint gépész-altisztek lépnek ki. A gépészeti tanfolyamba való belépés és önkéntes besorozás iránti kérvény a pólai cs. kir. matróz-h dtesztés küldendő be. A kérvényhez, mely magyar nyelven is írható, melléklendő a keresztlevel, mellyel igazolandó, hogy a 17 éves életkort már elérte, az illető politikai hatóságtól (szolgabíró, vagy város hatósági) belépti igazolvány*, az atyja vagy gyámja írásbeli beleegyezése és iskolai bizonyítvány (tanonczlevel).

* A belépti igazolványt a följöttes politikai hatóság tölti ki (melyre blanketták vannak.) Tartalma csak annyi, hogy az illető önkéntes belépése semmi kifogás alá nem esik.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürögösen beküldeni sziveskedjenek.**

— **Tisztelt olvasó közönségünknek boldog ünnepeket kívánunk!**

— **Beszámoló.** Szóts Pál, az alvinczi kerület országgyűlési képviselője, választói meghívására e hó 17 én szerdán tartja meg beszámolóját Alvinczen. A népszerű képviselő fogadtatására az alvinczi kerület választó polgárai nagyban készülnek. — Ugyane hónap folyamán látogatja meg dr. Ebergényi Sándor országgyűlési képviselő is választóit Abrudbányán és Verespatakon, hogy személyesen is kifejezze köszönetét azon bizalomért, melyet iránta tanúsítottak.

— **Pusztítsuk a bogarakat.** A remélt szép tavaszt nemcsak mi szegény halandók élvezzük, szomorúan gondolva a teli nagy fűtési lóntóra hanem az a tömérdek ficzánkóló hernyó-csemete és derűtlen röp-lődő orrmányos bogár is, melyek az édes meleg nap-sugár után áhító levél és virág-rügyek fakadását lesegetik. Persze ez a kíváncsiság nem annyira poétikus, mint az ifjú lánykáké, kiket boldoggá tesz néhai szál nefelejtés és bohó kedvre hangol egy-egy tarka pillangó, — nem, a derék hernyócskák s a hozzájuk méltó szürke orrmányosok gyomrocskájukat tömik a finom tavasi zöldséggel és illatos virágrügyekkel. Ez tökéletes ellentétben áll a mi pomologiai és esztetikai nézeteinkkel mert ugyan ki szeretne látni csupasz ágakat illattal, fényvel telt tavasszal? Pusztítani kell tehát ezeket a hirtvány fergeket minden módon. Ajánljuk a bordeauxi keveréket, a dohánykivonatot, az ugynevezett thanatont, no meg a madárlepet, s ahol kézzel lehet fogni, a sűrű szedegetést. Harcot kell folytatni ellenük minden téren és minden ágon.

— **A mezei rendőrség fegyverben.** Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter azzal a tervvel foglalkozik, hogy a mezei rendőrséget az egész országban a most használatban levő forgópisztolyok helyett a katonaságtól ki-elejtezett Werndl-féle fegyverekkel lássa el. Ilyen módon megvalósulna a mezőrendőri törvénynek az a rendelkezése, hogy a mezőrendőrség a közbiztonsági szervezetnek minden tekintetben megfelelő részévé váljék. A miniszter ebben az ügyben már leiratot is intézett a törvényhatóságokhoz.

— **Hirdetmény.** A nagyenyedi ev. ref. egyházközség képviselőtestülete egy negyed részének kilépése folytán a kilépő tagok helyébe újakat, valamint a pótagoknak megválasztása végett f. április hó 14 én d. e. 11 órakor a város háza üléstermében teljes egyházközségi gyűlés fog tartatni. Ezen közgyűlésnek tagja az ev. ref. egyházközségnek minden, royaltalt fizető önálló híve. A nagyenyedi ev. ref. egyházközség keblbi tanácsának április hó 4-én tartott üléséből. Gáspár János, egyházközségi főgondnok.

— **Vizaknai vízvezeték és régiségi leletek.** A helybeli m. kir. kincstári sósgyógyfürdőház a piac-ról édes víz vezetettik le. A vízvezeték munkálata mult hó 25-én megkezdett s már is szépen előrehaladt. Az államkincstár 14 ezer koronát áldoz e czelra. Igen ohajtandó volna, mint tudósítanak írja, és nagyban emelné a fürdő-intézetet, hogy ha a fürdőnél az olvasóterem előtti szép téren egyuttal szökőkút is készíttetnék nagy kő-basinnal ellátva, mi 2 ezer korona költséggel létesíthető volna. — De a magas kincstár valódi jóltevője lenne a szomszéd vendéglők és szállodák is, ha bizonyos összeg lefizetése mellett a vízvezeték azokat is mellék-csőkön kellő vízzel látná el! Vízvezeték átadás alkalmával régiségek is jöttek fel-

szinre. Érdekes közölök: 1 db Traján-féle bronz-péncz (Kr. u. 98—117). Az aversek melléke van a császárnak babérkoszorús fovel. IMP·CAES·TRAIAN körirattal. Reverse a körirat olvashatatlan, közben Victoria koszorúval, pálmagallyal, két oldalt S. C. betűkkel. Találtat a praehistorikus időkbeli graffittal fenyésített szürkés barna színű, kavicsos, rosszul égetett durva vastag agyagedény töredékek is különféle bevagdálások és cizfraságokkal. Az említett leletek Szentkatolnai Bakk Endre gyűjteményében betekintethetők.

— **Tanítóegyesületi gyűlés.** Az alsófehérmegyei tanítóegyesület gyulafehérvár-magyarigényi fiókköre 1901. évi április hó 12-én (pénteken) délelőtt 10 órakor Magyar-Igenben az állami elemi iskola helyiségében gyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Gyakorlati tanítás; tartja Bőjthe Lajos a III-ik osztályban; tárgya: Az időhatározó. 4. Felolvasás, tartja: Balla István „Az évzáró vizsgákról.” 5. A tanítás bírálat. 6. Vitatétel, bevezeti Stitz Pál. Tárgya: „Mit tehet az iskola a gyermeki kedély ápolására és fejlesztésére?” 7. Indítványok. Jegyzet: Az indítványtevők kéretnek indítványukat 24 órával az ülés megtartása előtt az elnökséghez írásban betérjeszteni.

— **Magyar fém munkások Pólában.** Spaun báró tengernagy parancsot küldött le az óbudai haditengerészeti különítmény parancsnokának, elrendelvé, hogy a monitor-flotilla minden szükségleteit magyar gyárakból fedezzék. Ertesülvén pedig arról, hogy a fővárosban számos munkásnak nincs foglalkozása utasítást adott, hogy minél több alkalmas fém munkás küldessék le Pólába. A különítmény parancsnoka egyelőre 15 munkást küldött le és ha bevalnak, mind többet fog leküldeni.

— **A fák védelme.** Nagy-Enyed város tanácsa közhírré teszi, hogy az utakon, tereken, parkmederben és mederszeleken tehát köztereken álló fák ágainak lenyészésétől mindenki annál inkább tartózkodjék, mert a város tulajdonjogát ily módon sértőkkel szemben városunk tanácsa a legszigorúbban fog eljárni. A városi tanácsnak 1901. évi márczius hó 27-én tartott üléséből. dr. Varró polgármester.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Rühkór: alvinczi j. Alvincz 1 u., Berve 1 u., Csüged 1 u., Demeterputaka 1 u., Felső-Maros-Váradja 1 u., Oláh-Dálya 2 u., Balászfalvi j. Szász-Csanád 1 u., Veresgyháza 1 u., Türr 1 u., Kisenyedi j. Oláh-Bogát 1 u., Vingárd 1 u., magyarigényi j. Vajasd 14 u., Marosújvári j. Hari 7 u., Gyulafehérvár v. 3 u. Sertésvész: nagyenyedi j. Vláháza 2 u.

— **Szakképzett könyvvezető** ajánlkozik az esti órákra kereskedelmi és iparvállalatok könyveinek egyszerű avagy kettős könyvviteli módszer szerinti vezetésére. Ugyiszintén elvállal tanítványokat a könyvvitel, levelezés és irodai munkálatokban való kiképzésre. Cím a kiadóhivatalban.

— **Magyar Bazar.** Ezt a legrégibb, legjobb divatlapot Wohl Janka szerkeszti és az Athenaeum r. t. adja ki. A „Magyar Bazar” az egyetlen magyar divatlap, mely havonként négyszer jelenik meg mindig bő divatresszel, gyönyörű színes divatképpel és illusztrált szépirodalmi melléklettel. A „Magyar Bazar” borítékján anyai tudnivalót közöl a társaságból, háztartásból, regényt, amennyit egyetlenegy sem a hazai divatlapok közül; a „Magyar Bazar” előfizetési ára 1/4 evre 4 korona. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54.

— **A legérdekesebb magyar napilap,** mely egy tartalmának bősége, mint értesüléseinek gyorsasága és megbízhatósága folytán bátran összehasonlítható a külföld nagy lapjaival, az „Egyetértés”, melynek szerkesztője nem kímél sem költséget sem fáradságot arra, hogy olvasóközönségét úgy a hazai, mint a külföldi eseményekről kimerítő, részletes tudósításokkal lássa el. De különösen ki kell emelnünk az „Egyetértés” politikai és szépirodalmi rovatát. Politikai rovatának egyik fő ereje az, hogy olyan jó és részletes tudósításokat ad minőt egyetlen magyar lap sem adhat. Az „Egyetértés” is csak nagy terjedelménél fogva teheti ezt. Vezércikkjeiben az „Egyetértés” mindig a politikai és társadalmi nagy kérdéseket vitatja meg s programjához híven a szabad eszmékért és függetlenségi elvekért küzd. Szépirodalmi része az „Egyetértés”-nek eddig is igen becses volt, mert a legkitünőbb írók tárczáit és regényeit évek hosszu során át ebben a lapban olvashatja a magyar közönség. Ma meg különösen nagybecsű a különösen is kitünő rovat, mert Eötvös Károly, a legmagyarabb író, az „Egyetértés” hasábjain írja meg páratlan érdekességű tárczáit. A Gróf Károlyi Gábor följegyzései, az Utazás a Balaton körül, az Eötvös Károly adomái és egyéb kisebb művek egész sorozata már is országos nagy feltűnést keltek, ami nem is csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy

szépirodalmunk mai kozmopolitikus irányzata közben szinte fellelekké a magyar ember, ha olyan igazán minden sorában tiszta magyar tárgy s hangu remekművekhez jut, mint az Eötvös Károlyé. Az április 1-én kezdődő évnyegyedben az „Egyetértés” Eötvös Károly terezasorozatán kívül kitünő regényt is közöl. Aki érdekes és jó olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés” re. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők (Budapest, IV., Papnövelde-utca 8), mely szívesen küld ingyenes mutatványszámot. Előfizetési ár negyedevre 10 kor., egy óra 3 kor. 60 fill.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvény társaság könyvnyomdájában.

Sz. 198/1901.
tkvi.**Árverési hirdetés kivonat.**

A balászfalvi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Mendl Simoné Friedmann Josefa végrehajtónak Deppner György monorai lakos végrehajtást szenvedő ellen 346 kor. 02 fill. s jár. iránti végrehajtásos ügyében a monorai 366 sz. tjkvben foglalt A + 1. rend 1317, 1318 hr. sz. ingatlanokra 96 kor., továbbá végrehajtást szenvedő Deppner György és társulajdonosa második neje Grail Máriaának a monorai 470 sz. tjkvben A + 1. r. 979 hr. sz. ingatlanára 50 korona, A + 2. rend 1419 1 hr. számú ingatlanára 14 korona, a 3. rend 1472 hr. sz. 34 korona, a 4. rend 2616 hr. sz. 176 korona, az 5. rend 2643, 2644, 2645, 2646 hr. sz. 48 korona, a 6. rend 3205 hr. sz. 53 korona, a 7. a. rend 3265 hr. sz. 60 korona, a 8. a. rend 3836 hr. sz. 72 korona, a 7 b r. 3850, 3851 hr. sz. 92 korona, a 8 b. rend 4154, 4155 hr. sz. 98 korona, a 9 rend 4353 hr. sz. 122 korona, a 10. r. 5805 hr. sz. 28 korona, a 11. r. 630 hr. sz. 14 korona, a 12. r. 1425 2 hr. sz. 2 korona, a 13 r. 1638 2, 1639/2 hr. sz. 90 kor., a 14. r. 2748 2 hr. sz. 14 korona, a 15. r. 3739 hr. sz. 8 korona, a 16. rend 5801 1 hr. sz. 136 korona és a 18. r. 810 hr. számú ingatlanokra 24 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1901. évi április hó 20-án délelőtt 10 órakor Monora községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt átszolgáltatni.

A másolat hitelesül: a kir. járásbírósa telekkönyvi kiadóhivatala. Balászfalván, 1901. január hó 29-én.

Haubensild Károly,

kir. telekkönyvi kiadó.

3429 1—1

Sz. 350—1901.
tkvi.**Árverési hirdetés kivonat.**

A marosújvári kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnak a kir. kincstár végrehajtató javára Hátszegán György s társai végrehajtást szenvedők ellen 58 korona 60 fillér tőke, ennek 5% kamatai, 10 kor. 80 fillér eddigi már megállapított, egy a jelenlegi 11 koronában meghatározott, valamint az ezután felmerülő költségek kielégítésé végett a végrehajtási árverést az 1881. LX. t. cz. 146. §-a alapján a gyulafehérvári kir. törvényszék (marosújvári kir. járásbírósa) területén levő o. tordosi 17. számú telekjtkvben felvett s Hátszegán György nevében álló A + 9 r. sz. 605. hr. sz. szántóra 26 korona, a 10. rendszám 789/1/1 hr. sz. szántóra 148 korona, az oláhtordosi 92. sz. tjkvben

felvett s Moldován Kandin nevében álló A + 3. r. sz. 409/2 hr. sz. kaszálóra 27 korona, a 4. r. sz. 1117/3 hr. sz. szőlőre 28 korona, az oláhtordosi 349 sz. tjkvben felvett s Blaszán Anika, Blaszán Togyer és Blaszán Juon kiskoruk nevében álló A + 1. r. sz. 409/1 hr. sz. kaszálóra 27 korona, a 2. r. sz. 605/2, 606 hr. sz. szántóra 86 kor., a 3. r. sz. 789/1/3, 799 hr. sz. szántóra 71 korona, a 4. r. sz. 1171/1 hr. sz. szőlőre 66 korona, az oláhtordosi 350. sz. tjkvben felvett s Dán Juon nevében álló A + 1. r. sz. 361/2 hr. sz. szántóra 69 korona, az oláhtordosi 351. sz. tjkvben felvett s Ursz Juon nevében álló A + 1. r. sz. 407/2 hr. sz. kaszálóra 58 korona, az oláhtordosi 244. számú tjkvben felvett s Tirziu Jakab a Tódoré kiskoruk nevében álló A + 19. r. sz. 301 hr. sz. szántóra 77 korona, a 20. r. sz. 789/1/2 hr. sz. szántóra 74 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az alábbi árverési feltételek szerint birtoktestenként elrendeli.

Az árverés 1901. évi április hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor O.-Tordos községházánál fog megtartatni.

A fenti határnapon megtartandó bírói árverésen a fent körülírt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók végrehajtatók kivételével tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy a 3333/88. I. M. számú rendelet 8. §-ban felsorolt óvadékképes értékpapirban az árverés megkezdése előtt a kiküldött kezéhez bánatpénzül letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről az elismerésvényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

Maros-Ujvárt, 1901. január hó 28-án.

Sólyom,
kir. albiró.

3422 1—1

12 vagy 20 koronáért

szállítok

2 eredeti olajfestményt

igen csinos erdőrészeteket ábrázolva, aranyozott vagy mahagonifa keretben, 30×50 cm. vagy 50×80 cm. nagyságban; a magasság vagy szélesség irányában festve.

6 párnak egy nagyságból való vételénél külön 1 pár teljesen ingyen. 3412 3—10

Csáki Illés

Budapest, VI., Andrassy-ut 61. szám.

Az előpataki gyógyvíz

a világ legelső égvényes vasas vize, felülmulja az összes gyógyvizeket a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégésben, máj- és lépdaganatokban, sárgaságban, epekövekben sat. Egészséges embereknek kellemes üdítő italul szolgál különösen borral vegyítve. 3411 2—4

Főraktár Nagy-Enyed és vidékére

Grünfeld Dávid urnál

Nagy-Enyeden.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Csak akkor valódi, ha a minden művelt államban beajstromozott, zöld színű apoeza védjeggyel és a záró token ezég-jelzéssel van ellátva. Évi termelés kimutathatólag 6 millió palack. Postán bémentre 12 kis vagy 6 nagy palack 4 korona. Próba-palack prospektussal s minden országbeli raktárak jegyzékével 1 korona 20 fillér. Szétküldés csak készpénzre történik.

Thierry A. centifolia-kenőcse

(ugyvezett csuda-ir), sebeknél felülmulhatatlan szívó és gyógyító hatású. Az operációkat többnyire feleslegessé teszi. E csuda-irral egy régi 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott csontfékely, utabban pedig egy 22 éves, súlyos rákszerű baj meggyógyult. Antiseptikus hatású, gyorsan enyhítőleg és csillapítólag hat, rövid időn pedig teljes gyógyulást eredményez mindennemű gyulladásoknál és sebeknél. Továbbá gyorsan lágyító és szétosztató, és biztosan megszabadít a még olyan mélyre beható idegen testektől. Egy tégely bémentre 1 korona 80 fillér, csak készpénz ellenében. Nagyobb rendelésnél olcsóbb. Kimutatható évi termelés 100,000 tégely.

Mindkét háziszerről egész levélárat kiterő eredeti bizonyítványok állanak rendelkezésre a világ minden országából. Utánzatoktól óvakodni kell és szigorúan ügyelni a tégelyen bégezett ezen ezégjelzésre: Apotheke zum Schutzengel des A. Thierry. Ahol raktár nincs, senki ne hagyja magát rábeszélni állítólag hasonló értékű, de valójában értéktelen készítmények megvételére, hanem rendeljen közvetlen az alábbi címre:

Apotheker A. THIERRY'S FABRIK in PREGRADA, bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Az osztrák hivatalnok-egylet szállításja.) (Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Kapható Török J. gyógyszerárban Budapest.

3263 20—25

Nélkülözhetetlen, felülmulhatatlan, hatása csalhatatlan!

Világczikk. Kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb s az egész világon híres és keresett háziszerr s

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Felülmulhatatlan mindenféle mell, tüdő, máj, gyomor s általában belső bajok ellen. Külöleg alkalmazva a legsikeresebb

seb-balzsam.

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület”

Nagy-Enyeden, 1901. évi május hó 4-én

tenyészállat-kiállítást

rendez. 3421 2-6

Dijazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, borjas tehének, tenyésztehének és üszök.
- II. Havasi, esetleg pinzgauzi fajtánál: 1-3 éves bikák, tehének és üszök.
- III. Bivalyok: Bivalybikák és tenyészbivaly-tehének.
- IV. Sertés: Kisbirtokosok kanjai.
- V. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 50 különböző díj 1000 kor. értékben.

Bejelentések intézendők SZÉKELYHIDY VIKTOR gazdasági egyesületi titkár uhoz NAGY-ENYEDRE, hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető

Dr. Kriegl József-féle
valódi angol 5 3262 4-5

Tannochininkenőcse

1. meggátolja a haj és szakáll korai hullását és őszülését, és előmozdítja ezeknek növeését. Egy tégely franco és költségmentesen

2. — 3 korona —

Before. előre való beküldése mellett After.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London SW.

Czím: Thierry A. gyógyszerész balzsamgyára
Pregradában, Rohits-Sauerbrunn mellett.
Nagyban vásárlóknak tetemes engedmény.

Figyelmeztetés! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK zacskóin rajt áll a MAUTHNER-NÉV. A melyen nincs rajt, az

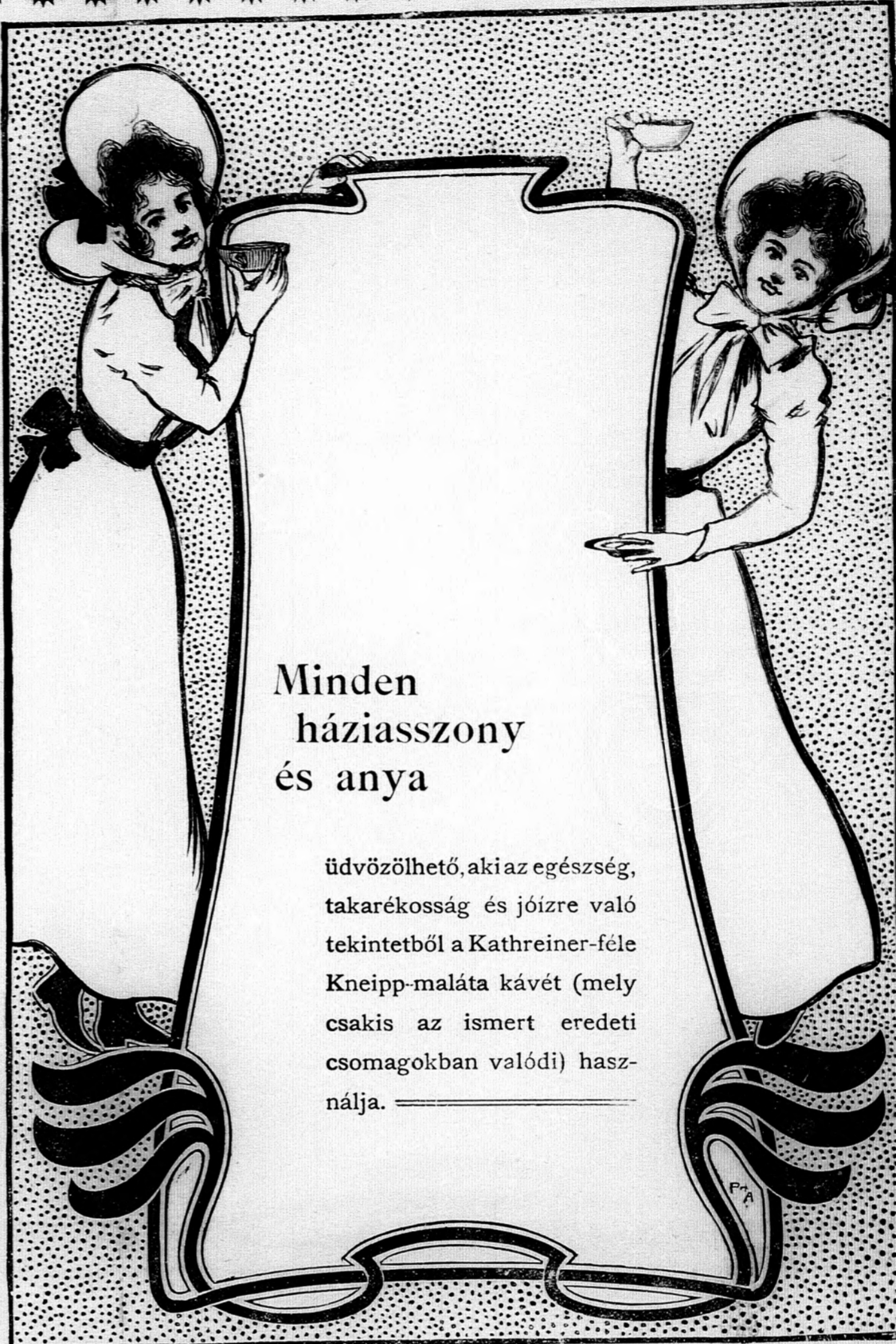
nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak nem léteznek, mint a minöket 27 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN.

Irodák és raktárak: VII. Rottenbiller-utca 33. (Közuti villamos megállóhelye.)
Elárúsító helyiségek: VI. Andrassy-ut 23. (A magy. kir. operával szemben.)
226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Minden háziasszony és anyja

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.

3316 4-10

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
üzletem átköltöztetése végett
összes áruimat tetemesen leszállított áron árusítom el.

Olcsó **Wermorell permetezőket** és **legerősebb rézgáliczot** leszállított áron ajánlok.

Bisztritsány Lajos.

3312 18-52
